

Posudek diplomové práce

Autor: Věra Kuběňová
Název práce: Metody projekce úmrtnosti
Jméno vedoucího: Ing. Hana Netolická

Úmrtnost a její vývoj se v posledních letech staly často diskutovaným tématem. Toto téma má své uplatnění v mnoha oborech. Jedním z nich je i oblast životního a penzijního pojištění. Otázkou je i vývoj pravděpodobností úmrtí v následujících letech a desetiletích. Zejména v dokumentech ze zahraničí se v souvislosti se zkoumáním vývoje úmrtnosti setkáváme i s pojmem označovaným jako „cohort effect“. (Tento pojem je dále v tomto posudku označován jako kohort efekt a je využíván v užším významu tohoto pojmu, v souladu s definicí uvedenou v diplomové práci.) Zkoumáním kohort efektu a následně metodám projekce úmrtnosti se, v souladu se zadáním, věnovala slečna Kuběňová ve své diplomové práci.

V první části práce se diplomantka věnuje definici základních pojmů. Ve druhé, velice zajímavé části práce, se potom věnuje definici kohort efektu, jeho příčinám, zkušenostem s tímto jevem ze zahraničí, a zejména se snaží získané poznatky aplikovat na data České republiky získané z Českého statistického úřadu a identifikovat, zda se v tento efekt v datech za Českou republiku vyskytuje. Třetí část práce potom popisuje různé metody projekce úmrtnosti. V poslední části diplomantka svá zjištění aplikuje na získaná data a provádí projekci úmrtnosti pomocí zvolené metody (Lee-Carterův model).

Diplomantka se bohužel potýká s omezenou časovou řadou získaných dat. Po osvojení si teoretických znalostí a seznámením se se zkušenostmi ze zahraničí, ale ukazuje, že na základě získaných dat nelze v populaci České republiky vysledovat kohort efekt v takové míře, která by ovlivnila budoucí projekci úmrtnosti. Tento závěr je poté využit i při volbě metody projekce úmrtností pro populaci České republiky. Lee-Carterův model je aplikován po zvážení jeho kladů a záporů a jeho výsledky jsou v práci uvedeny.

Diplomantka pracovala na diplomové práci samostatně a aktivně a všechny použité prameny uvedla v seznamu literatury. Při zpracovávání práce vyšla z dostupné literatury a zdrojů, sama na základě dostupných dat zpracovala závěry. Nejprve se věnuje teoretickým základům sledované problematiky, posléze je prakticky aplikuje. Graficky je práce zpracována velice pěkně a celkově působí přehledně a srozumitelně.

Téma kohort efektu v tomto pojetí pro populaci České republiky není nijak často zpracováno v běžně dostupných materiálech, proto vidím jako přínos práce jeho ucelený popis a prozkoumání. Zajímavé jsou i výsledky projekce úmrtnosti uvedené v závěrečné části práce. Autorka se velice dobře vyrovnala s daným tématem a během zpracovávání práce udělala značný pokrok v porozumění dané problematice.

Doporučuji, aby práce slečny Věry Kuběňové byla uznána jako diplomová.

V Praze dne 19. 5. 2008

Ing. Hana Netolická